

V izobrazbi
in organiza-
ciji je moč
in bodočnost.

SLOVENIJA

THE SLOVENIA The only South Slavic Newspaper in Wisconsin

Spoštujmo sa-
mega sebe, da nas
bodo spoštovali
tudi tujci.

NO. 1. ŠT. 1.

MILWAUKEE, WIS., JANUARY 7, 1916 — 7. JANUARJA 1916

VOL. 2. LETO 2.

Application for entry as second - class matter at the Post Office at Milwaukee, Wis. pending.

AVTOMOBILSKA

NESREČA

Chas. L. Jones, 468 Kenilworth ave se je peljal včeraj s svojim 13 letnim sinom južno po Summit ave. Ko je privozil na most, je prišla nasproti kara pocestne železnice. Položaj je bil tak, da je bilo nemogoče zabraniti trčenja. Avtomobil je zadel v karo, nato pa zavozil v železno ograjo mostu, katero je podrl, nato pa je padel 30 čevljev globoko na železniški tir. Oba ponesrečenca sta bila na mestu mrtva. Dnevnikari prinašajo o tem cele kolone, ker je bil ponesrečenec zelo bogat ter predsednik Falk Co. Nesreča je sicer obžalovanja vredna in je ne želimo niti najhujšemu sovražniku, toda ravno isto časopisje ima dve meri. Ako ponesreči delavec še na groznejši način pri trdem za-
služku prepotrebne kruha v to-
varni, se nesreča sploh ne omeni ali pa se ji mimogrede posveti le par vrstic. Za delavsko družino je nesreča bolj v srce segajoča, ako zgubi svojega edinega reditelja.

BOJIŠČA

Vroč spopad se je vršil zadnje dni med Avstrijci in Črnogorci, ker so zadnji bombardirali Kataro, ki je zelo dobro utrjena trdnjava. Uspeha ni bilo nobenega, ker imajo sinovi hribov pre-slabe kanone.

Na Balkanu ni sprememb, ker so Avstrijci na črnogorskih tleh in v Macedoniji sedaj v defenzivi. Vrše se baje priprave, da bodo centralne vlasti pritiskale na Solun, glavni stan zaveznikov na Balkanu. Avstrijski cesar je imenoval za okupirano Srbijo že guvernerja, kar bi naj značilo, da bode Srbija od Avstrije anektirana.

Rusi so započeli pri Bukovini z močno ofenzivo ter se vrše hudi boji za mesto Černovice. Rusi naznanjajo uspeh, Avstrijci pa to zanikajo. Gotovo je le, da se preliva velik krv, in da so Rusi zavzeli nekaj važnih zakopov.

Nadalje se vrše tudi krvavi spopadi med Nemci in Francozi pri griču Tahure v okraju Champagne. Francozi so nemške napade odbili.

Pri Dardanelah pa že tri dni tratijo Turki in Angleži municijo brez vspeha na kateri strani. V Mesopotamiji pa so Turki obkolili čete gen. Tawsend ter se skušajo rešiti sedaj iz zagate.

RUSIJA BO OSTALA

BREZ VODKE

Petrograd — Finančni minister Bark je izjavil budgetnemu komiteju dume, da bode v Rusiji tudi po vojni prepovedana vodka.

ZDRUŽENE DRŽAVE

ZOPET V ZADREGI

V Sredozemskem morju je bil potopljen angleški parnik Persia na katerem je zgubilo več Amerikancev svoje življenje, med njimi tudi konzul. Rešence je vzela pozneje na krov neka bojna ladija. Predsednik je v velikih skbeh in v zadregi, ker vse njegove note poslane na Dunaj ne zaležejo nič. Veliko časopisje kriči da se bodo pretrgale diplomatske zveze med Washingtonom in Dunajem?!

Takoj za Persijo sta bila potopljena v Sredozemskem morju še dva parnika, Glengyle, ki je še bil večji kot Persia in potem Stoswald.

Iz Dunaja se poroča, da so potopili v Sredozemskem morju avstrijski in nemški submarini v drugi polovici oktobra in v novembru 67 raznih ladij.

DONESKI ZA

KITAJSKO REVOLUCIJO

San Francisco — Kitajski prisilni republike so nabrali tukaj že skoraj \$1,000,000 kot vojni fond proti monarhu Yuan Shi Kai. Kitajsko republikansko društvo poroča, da se vrše spopadi med vojaštvom revolucijonarjev in vlade. Vstasi so baje zavzeli vladni arzenal ter se oborožili.

OBOROŽEVANJE

ALI SOCIJALNA

PRIPRAVLJENOST

Emil Seidel, prejšnji župan Milwaukee je izjavil v svojem govoru na shodu socialstov v St. Louis-u, da se naj Združene države pripravljajo raje za boljše socijalne razmere, kot pa za oboroževanje. Oporekal je programu Wilsonove administracije za vojaško pripravljenost ter je grajal predsednika, da je zasedel svoj urad z obljubo "nove svobode", zaključil pa ga bode "s politiko pruskega militarizma".

RAZGLED PO

MILWAUKEE

Težko sta obolela rojaka Louis Bergant in John Ferko. Prehladila sta se in temu je sledilo vnetje pljuč. Nahajala sta se v bolnišnici. Stanje se jima izboljšuje.

Prvi naročnik Slovenije v letu 1916 je bil Gregor Grabner iz Grafton-a, Wis. Naročil se je ko so potihnile piščalke, ki so naznanjale nastop novega leta. Želimo, da bi dobil veliko naslednikov v tem letu.

Na več vprašanj in ugibanj izjavljamo, da je lastnik Slove-

nije sedaj F. X. Veranich, kot označeno na drugi strani. Časopis se tiska v unijski tiskarni št. 29, Narodna Tiskarna, 982 - 984 Eighth Ave. Upravništvo.

Rojaku Sem, grocerju na First ave je ušel konj z vozom ter je zadel v voz pocestne železnice. Voz se je popolnoma polomil, konj je pa bil ubit. Sreča, da ni bil on isti čas na vozu.

V zakonski jarem se žele podati Viktor Puncer, star 25 let, grocer na 210 Reed st. in Mary Joranic, 21 let, stanujoča na 657 Van Buren st, nadalje Stanko Uršič, 23 let, stanujoč na 457 Virginia st s Mary Ajdovšek, 21 let iz 422 Park st. ter Mihael Kovač, 25, stanujoč na 57 Seventh st. in Kati Pinter, 19, na 388 Seventh st.

Na silvestrov večer je našel nek privatni stražnik v alley blizu W. Water in Sycamore st. 3 mesece staro žensko dete, ki so ga spravili v bolnišnico. Starišev se ne more najti. Zdaj so se že oglasile 4. družine, ki hočejo vzeti deteta za svojega. Adaptirala ga bode neka bogata dvojica brez otrok.

Milwauški Poljaki so pridni na delu pri nabiranju doneskov za sirote v od vojne upostošeni Poljski. Tudi mi imamo opustošene slovenske kraje ob Soči; pa za te Slovence nam ni treba nabirati prostovoljnih doneskov, ker za nje skrbi "bogata" Avstrija sama, posebno pa še za "te tauglich" možke!?!?

Vesele praznike je pričakoval rojak Joe Windishman; sedem dolgih let si je želel potomstva in ravno za praznike bi se bil moral prigoditi ta veseli slučaj. Toda veselje se je spremenilo v veliko žalost — komaj došlemu prvorojenčku je ugasnila kmalu luč življenja. Vrh tega je težko zbolela mati, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer je dlje časa visela med življenjem in smrtjo, vendar pa že okrevaja.

Miss Heriet Ketter, ravnateljica otroškega dobrotelne delala in zdravstvenega departmeta bo vprizorila gledališče s premikalnimi slikami ter držala govor na 205 Lake st v soboto večer, dne 8. januarja. Začetek ob 7.45. Stariši in otroci čez 12 let stari se vabijo uljudno, da se tega udeležijo. Ta prvovrstna zabava je vstopnine prosta.

Zelo veliko slučajev boleznihripe ali influence je v zadnjem času v Milwaukee, tako da primanjkuje celo v bolnišnicah bolniških postrežnic. Ta bolezen je

NAŠA NARODNA

ZAVEST

Mnogo naših rojakov se često izdaja za Nemce, Čeha ali člana kakega drugega naroda, ki je tujcem bolj znan in uživa večji ugled med njimi. To store brez slabega namena in samo zato, da se rešijo raznih vprašanj, kdo, kaj in kakšen je naš narod.

Drugi se zopet izdajejo za "Avstrijce", ker mislijo, da jih bo avstrijsko državljanstvo dvignilo po vrednosti v očeh tujcev.

Tretji pa so oni, ki nečejo biti nikjer Slovenci, čeprav živijo med svojimi rojaki ali pa celo od njih. Za Slovence imajo ob vsaki priliki zaničljivo besedo in posmeh. Ob vsaki priliki se navdujujejo za vse drugo, samo za to ne, kar je naše, slovensko. Celo dejansko podpirajo tuja društva, veselice, trgovine in druge naprave, a za naše domače naprave iste vrste pa imajo samo psovko.

In zakaj vse to?

Pred vsem naj poudarimo, da so v Ameriki vse tuje narodnosti enakopravne in toraj lahko vsakdo brez kake posebne škode pove svojo narodnost. Ako bi vsak rojak to storil, potem bi nas tujci kmalu spoznali in naš ugled bi se dvignil hitro in to za celih 75 odstotkov.

Toda, ker smo vselej v zadregi kadar nas kdo vpraša po narodnosti ter se izdajamo za "Austrians", "Krainers", "Slavonians" in za vse to, kar nismo, je toraj docela naravno, da tujci glede nas niso na jasnem. Tako pa se ogibamo besede "Slovenians", kakor bi se bali, da nas bo ta beseda spravila na gavge.

Ne bodimo smešni! Vsak trezno misleči človek nas bo sodil po naših delih, po našem obnašanju in našem znanju. Dokler bomo pošteni, delavni in uljudni, toliko časa nas bo spoštoval vsak pameten človek, pa naj pripadamo katerikoli narodnosti. Kaj moremo mi zato, da smo bili rojeni Slovenci, kaj morejo zato Poljaki, da so bili rojeni Poljaki, in kaj morejo zato Amerikanci, da so bili rojeni Amerikanci? Nič! Kar je belo, se ne more reči, da je črno!

Usode ne moremo kontrolirati. Toda nekaj drugega je, kar lahko kontroliramo in to je naše mišljenje, naša dejanja in nehanja. Dokler so ta pravična in poštena, toliko časa lahko hodimo z dvignjeno glavo po svetu!

V Milwaukee na primer uživamo precej velik ugled, zlasti zaradi svoje poštenosti in pametnega obnašanja. Več tujcev se je že izrazilo napram piscu teh

nalezljiva. Ta epidemija razsaja od obrežja do obrežja. Iz Clevelanda se poroča 100,000 slučajev.

vrst, da so Slovenci v desetih letih bolj napredovali, kakor Poljaki v tridesetih. Zakaj naj bi se potem poniževali, ali sramovali svoje narodnosti?!

Onim, ki se izdajejo za "Avstrijce", pa moramo radi ali neradi povedati bridko resnico, da Avstrija v svetu ne uživa posebne ugleda in časti, kajti svetu ni ostalo skrito, kako krivično in brutalno postopa Avstrija z nekaterimi svojimi narodi. Za te zatirane narode so se že večkrat zavzeli veliki možje drugih narodov in pokazali svetu Avstrijo v jasni luči. Pred nekaj leti se je ves svet zgražal nad krivičnim postopanjem proti Slovakom, Hrvatom in tudi nam Slovincem. Na podlagi teh poročil, je svet dobil mnenje, da je Avstrija krivična in nazadnjaška država! To je pač resnica in ostane, če nam je prav ali ne!

Na podlagi tega je jasno, da na ugledu prav nič ne profitiramo, ako se izdajemo za Avstrijce, mesto za Slovence; ravno obratno, često zgubimo na ugledu ker mnogi tujci poznajo rezmere v Avstriji in si zato mislijo, da smo še tako nevedni, da se niti svoje narodnosti ne zavedamo.

Avstrija ima pod seboj številne narode, od katerih so nekatere bolj napredne od Slovencev, kakor Čehi, Nemci in deloma še par drugih; so pa tudi narodi, ki so daleč za nami v kulturi. Zato s tem, da rečemo, da smo Avstrijci, še ne označimo mere naše narodne vrednosti, ker avstrijski narodi niso vsi enako kulturni. Vsak narod v Avstriji ima svojo kulturo. Zato beseda "Avstrijec" ne znači pravzaprav nič drugega, kakor to da nam vlada avstrijski cesar, pri tem smo pa lahko najbolj napreden narod na svetu ali pa najbolj nazadnjaški.

Mi ostanemo Slovenci, pa bomo že pod Avstrijo, Italijo ali Srbijo, dokler ne bomo zamenjali svojega jezika in s tem tudi svoje kulture in naša vrednost se bo merila na podlagi našega jezika in naše kulture.

Z velikimi težavami, naporom in žrtvam smo Slovinci toliko kulturno napredovali, da nas ni treba biti v svetu nikjer sram, dokler se mi sami sebe ne ponižamo in osramotimo. Upravičeno dvomimo, da bi kak drug narod v naših razmerah in enakem času bolj napredoval, kakor smo mi!

Najhujšo grajo pa zaslužijo oni rojaki, ki se z vsemi štirimi branijo biti Slovenci, samo zato, ker so se slučajno naučili kakega drugega jezika, čeravno morda samo za silo. Ako bi to bila angleščina, bi jim še ne mogli toliko zameriti.

Sicer moramo priznati, da je vse hvale vredno, ako se kdo na-

(Nadaljevanje na drugi strani)

"SLOVENIJA"The Slovenia
Tednik.Izdajatelj: Družba Slovenija.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.
Naročnina:Vse leto \$1.50
Pol leta \$-.75
3 mesece \$-.40**"THE SLOVENIA"**
Weekly.Publisher: Slovenia Publ. Co.
Owned by F. X. Veranich.
296 Grove St., Milwaukee, Wis.

Subscription.

One year \$1.50
6 months \$-.75
3 months \$-.40

29

FANATIZEM

Fanatizem je prav in za prav duševna zaostalost ter se ga ne spoštuje med inteligentnimi ljudmi. Fanatične ljudi najdemo povsod, kamorkoli se obrnemo. Kot vzgled fanatizma se stavi najraje Mohamedance, ker njih se ne prime v splošnem nobena pametna beseda glede njihove vere in naj bo dokazana še tako, da jo zamore prijeti z rokami. On bo trdil vedno svoja verska načela, zgolj zavoljo priučnega fanatizma; skratka rečeno, njega se ne prime še tako očiten dokaz. Kar mu je bilo vtepeno enkrat v gavo, to mu ne gre več iz nje na noben način.

Kdo še ni čital o rimskem cesarju Nero, ki je bil za svojo pogansko vero tako fanatičen, da je dal usmrtiti in mučiti na tisoče ljudi, ki so se priznali tedaj se razširjajoči krščanski veri. In njegov fanatizem se je končal v takozvani "vladarski blaznosti". Kdor se mu je drznil le količjak ugovarjati, ta je zapadel takoj smrti. Umoril je svojo mater, svojega učitelja; konji pa so zobali iz zlatih jasel in nosili zlate podkve. Ker je bil radoveden, kako izgleda velik požar, je dal sežgati mesto Rim, potem pa se je divil pri razsvetljujočih plamenih ter zraven prepeval ter pustil igrati godbo.

Najnovejši izrodek fanatizma pa vidimo v Evropi, kjer že traja uničujoča in za človeštvo pogubonosna vojna celih 17 mesecev ter še ni nobenega upa, da bo vojna ponehala kmalu; še 2. januarja se je izrazil ruski car, da prej ne odneha, dokler ne bo izpoden iz Rusije zadnji sovražnik. In nemški cesar je rekel pred kratkim, da bo vojne konec tedaj, ko bodo sovražniki prosili za mir ter dovolili zahtevam Nemčije. Angleški kralj pa pravi ravno nasprotno, da prej ne odneha, dokler ne bo Nemčija na kolenih. In tako gre pri vseh vladarjih naprej. Ti govori nam še ne obljubujejo kmalu miru, ker so zahteve nekaj nemogočega še sedaj. Ali ni to fanatizem na vojno, na nadaljno morjenje? Ali še ni teklo dovolj krvi?

Denarni Ameriški mogotec Ford, se je fanatično bahal, da bo napravil on mir — zato se je podal v Evropo in kot se sliši, se že vrača — miru še pa vendar ni!

V Ameriki smo za mir že celo molili javno in koliko več se moli v Evropi tajno, ko priča-

kuje osamljena žena svojega ljubljeneža, ko pričakujejo lačni otročki svojega očeta — reditelja, ko pričakujejo stariši svojega sina — priporočajo se Bogu na tihem za mir — in miru še pa vendar ni.....

Nehote se vrine vsakomur vprašanje, kdo pa more vendar napraviti mir? Vsak posameznik ima na to skoraj drug odgovor. Taisti, ki so vojno povzročili oziroma začeli, ne odnehajo, ker hočejo vsekakor doseči svoj cilj čez razvaline in mrtva trupla nedolžnih, za kar jih eni imenujejo, da so energični, drugi pa da so fanatični. Eno je pa gotovo, namreč, da bo vojne konec takoj, ako rečejo taisti, ki jo izvršujejo: "Dovolj imamo, končati se mora to prelivanje krvi". Kdo pa izvršuje vojno? Vsakdo ve, da po večini delavci.

Veliko fanatizma najdemo tudi med ljudmi v raznih strankah ki sovražijo vse, kar ni natančno po njihovem kopitu. To so osebe, ki mislijo, da imajo že vso znanost, izobrazbo in izkušnjo v malem žepu ter si sploh ne žele izpopolniti svoje pomanjklivosti. Njih glavni namen je, da bi morali plesati vsi po njihovi "muziki", kar se pa zgodi le redkokedaj. Taki fanatiki navadno škodujejo več svoji stranki, in svojim ciljem, kot pa koristijo, ker razsoden človek se jih ogiblje iz enostavnega vzroka, ker ž njimi se ne more govoriti pametne besede ter debatirati, ker se jih beseda prime kot bob stene.

Ako toraj hočete, da ne boste fanatični; pustite tudi nasprotnika, da pove svoje mnenje ter ga pretehtajte v čem ima on prav po vašem mnenju in v čem ne. Gotovo je, da ima vsakdo za svoja mnenja oziroma prepričanja tudi vzroke — ako ne vodijo njegovega prepričanja na vrhovi drugi, za katere misli, da so pametnejši od njega.

Kdor ima za svoje prepričanje in mnenje vzroke, ta bo tudi znal to zagovarjati in braniti proti vsakomur, ki ga hoče prepričati nasprotno, ker drugače ste fanatik.

Ako hočemo kaj doseči, ne bomo fanatični, preudarimo in premislimo vsako besedo prej, predno jo damo v javnost; upoštevajmo tudi taiste, ki so nasprotnega mnenja in jih pustimo, da besede ter se držimi pregovora: "Več ljudi več zna."

Naša narodna zavest.

(Nadaljevanje iz prve strani.)

uči enega ali drugega jezika poleg svoje materinščine, a tako znanje še ne opravičuje človeka, da bi se izneveril svojemu narodu ali celo sramotil ali pomiloval one, ki niso imeli toliko prilike kakor on sam.

Zlasti pri nas v Milwaukee imamo precej takih, ki so Slovenci, a hočejo biti kljub temu po vsej sili Nemci, čeravno mnogi izmed njih niti od daleč ne znajo zadosti nemščine, da bi mogli zatajiti svoje nenemštvo! Sami si sicer domišljujejo, da je njihovo znanje popolno, a vsak pravi Nemec bo videl, da se hočejo krasiti s pavovim perjem, to je, da se smešijo. Pa ne samo sebe, temveč ves narod!

Ako se kdo čuti, da je boljši

od svojih rojakov, je njegova dolžnost, da pokaže svetu, da so tudi med Slovenci ljudje, ki se po svojem znanju in mišljenju lahko merijo z drugimi narodnostmi. Tak nastop bo dvignil njegov lastni ugled pri tujcih in poleg tega se bo dvignil tudi ugled celega naroda.

Vedimo, da so si Nemci in čehi priborili svoj ugled v svetu s svojim idločnim nastopom in narodno zavestjo. Ako bi bili tako malo zavedni, kakor so nekateri naši rojaki, bi nikoli ne bili to kar so! Vedimo pa tudi, da oni spoštujejo zavednost drugih a sovražijo in zaničujejo narodno mlačnost in omahljivost, tako pri svojem lastnem narodu, kakor pri drugih.

In kdor misli, da bo dobrodošel pri kaki drugi bolj napredni narodnosti, pri tem ko se bo sramoval svoje, da se bridko moti.

Naravno je, da si stavimo za vzgled ob vsaki priliki druge kulturno višje stoječe narode. Napaka pa je, pri tem zaničevati svojega lastnega. Vsakdo, ki ima čut in srce za svoj narod, ta bo šel na delo za povzdigo ugleda svojega naroda s tem, da ga bo branil pred neopravičenimi napadi in mu pomagal do višje izobrazbe. Kdor povspešuje izobrazbo med svojim narodom, ta je njegov največji dobrotnik, kajti izobrazba je tisti edini važni činitelj, ki bo pomagal narodu do pravega napredka in trajnega blagostanja.

L.

**MNENJA IN DOPISI
NAŠIH ČITATELJEV.**

Pod tem napisom bode priobčevala Slovenija mnenja, kritike in dopise svojih čitateljev brezplačno. Vsak dopisnik je za svoj spis odgovoren sam. Spisi naj bodo kratki in jedrnat. Obrekovanja, prepri, osebnosti ali dopisi razžalne vsebine ali ki so pisani v nedostojnem jeziku, se ne probčijo. Vsak dopisnik mora označiti svoje ime in naslov, ki se ne priobči, ako dopisnik to zahteva.

**ZA DOPISE NI ODGOVORNO
UREDNIŠTVO.**

Milwaukee, Wis.

Cenjeni urednik: Jaz sem čital vaš list z zanimanjem že od začetka. Priznati moram, da se mi je vsebina dopadla po večini, vendar pa ne vsa. Zato mi gotovo ne boste zamerili, ako malo kritiziram. (Gotovo ne, ker dostojna kritika je vsakomur prost. Op. uredn.)

Prvo, kar bi po mojem skromnem mnenju bilo za list in čitatele boljše, da izpustite izmed novic iz mesta vse, kar se ne tiče direktno delavskih interesov. Novice od raznih dogodkov, ki so za sosedščino samo že malo pomena, je boljše, da se ne naznani širnej javnosti. Seveda, ako je kaj zanimivega, kakor veliki požar ali rop ali umor, se že naznani, toda tudi temu mora znati urednik enega lista kakor je vaš, ki je namenjen za izobrazbo, pridjati par podučnih besed; tako izpolnjuje list v vseh ozirih svoj nalog.

"SAFETY FIRST"**ANTON NOVAK.**MESARIJA
PRVE

VRSTE

251 GROVE ST.

N a d r o b n o i n n a d e b e l o .

Doma napravljene klobase naša posebnost.
Perutnina in divjačina v seziji.Naše geslo je: Točna postrežba in nizke cene
SVOJI K SVOJIM

Telefon Hanover 822

VARUJTE SE NEPRILIK!

Ako hočete poslati denar v stari kraj, ne pozabite, da vam to opravi najsigurneje rojak, ki je že osem let v tem poslu ter ima zadostno izkušnjo.

Cene so nizke

JOZEF TRATNIK,

268 FIRST AVENUE.

A. B O D E N B E R G E R
WEST ALLIŠKA MESARIJA IN GROCERIJA
PRVOVRSTNO BLAGO. CENE NIZKE.

5402 GREENFIELD AVE., WEST ALLIS, WIS. Tel. West Allis 82

REZEL & BENDA

K R O J A C A

SE PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU ZA IZDELOVANJE IN

CISTENJE OBLEK VSEH VRST.

5124 NATIONAL AVE., vogal 52nd AVE., WEST ALLIS

Telefon West Allis 456 L.

F A R M E

majhne in velike, 4 do 6 milj oddaljene od mesta Milwaukee se prodajo po zelo nizki ceni.

Zakaj bi se mučili po zaduhlih tovarnah, ako zmorete živeti na svežem in zdravem zraku na farmi, kjer prodaste vse svoje pridelke po visoki ceni naravnost odjemalcem brez stroškov agentov, prekupcev in železniških voznin.

DOBROIDOČ SALOON

zunaj mesta se prodaja iz proste roke takoj, po ugodni ceni.

Podrobnosti se izvejo pri LOUIS LONČARIC
511 Park Street, Milwaukee, Wisconsin.

SLOVENSKA IZKUŠENA

BABICA

IN

BOLNIŠKA

POSTREŽNICA

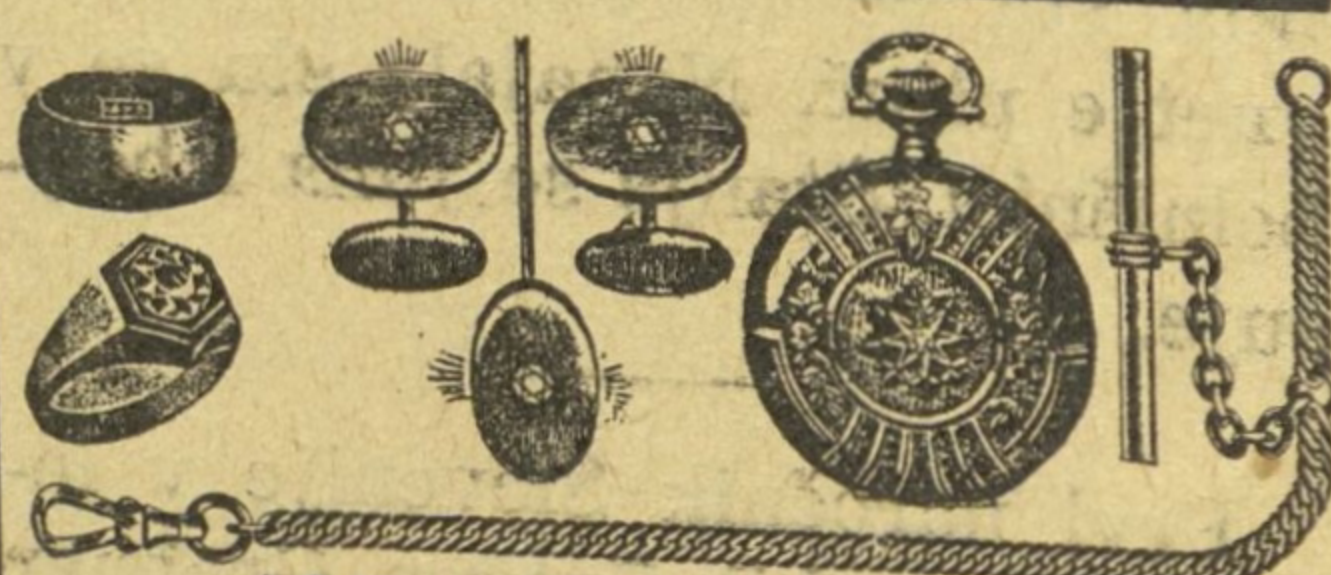
SE PRIPOROČA VSEM NAŠIM ROJAKOM.

TEREZIJA M. KRAPSHE

413 VIRGINIA ST. TELEFON HANOVER 4033Y

Naročajte se na Slovenijo!!!

JOE GRANDLICH

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR.

OGAL NATIONAL in 52nd AVENUES

blizu slovenske cerkve, WEST ALLIS, WIS.

Prodajam vsakovrstno zlatino kot prsta-

ne, ure, verižice, ure budilke, zapestnice in

vsakovrstno srebrnino.

Porečne prstane od \$3.75 do \$12.00, 14 kar.

zlatu izdelujem po naročilu.

Pridite in pogledajte moje izložbo, da dobite

pravo ceno in dobro postrežbo. Ako ste od-

daljeni mi pišite po podrobnosti.

NAJBOLJŠE OBLEKE

IZDELUJE, CISTI, LIKA, PO-

PRAVLJA IN BARVA STARE

V VSESTRANSKO ZADOVOLJ-

NOST VSEGA OBČINSTVA PO

NIZKI CENI

JOHN KRAINIC

296 GROVE ST.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašajo v Sloveniji!

Na prvi strani novice naj se vzemo samo one iz politike, vojne in delavskega gibanja, nadalje iz ekonomije ali verskih bojev, nadalje iz delovanja raznih socijalnih naprav; vse drugo pa je vsaj za izobraženega delavca brez pomena ali interesa.

Vi bodete rekli, da mora biti list za naše ljudstvo interesanten; res je, večina jih reče: Ja imate premalo novic". Toda vi se ne smete na to ozirati. Vaš list ima namen ljudstvo izobraziti, ne pa radovednost sititi. List kateri to dela, pa de kmalu na stopinjo navadne klepetulje in to gotovo "Slovenije" ne želite. Pišite vedno in vse podučljivo in list si bo zagotovil ugled in obstanek; ne ozirajte se na razne duševne reve, ki ne razumejo vzvišenega poklica časopisja.

Glavno pa, kar imam za omeniti so članki. Vaš program je izobrazba. Toraj: Izobraževati se pravi v jeziku naprednih ljudi: Podučevati o vsem, pomagati spoznavati vse stranke, vere, organizacije in sicer v pravi luči. V katoliški ali sploh v vsaki cerkvi je navada, da ko se pride do gotovih kočljivih vprašanj se reče "ovčicam", to je greh pre-mišljevanja, to je božja previdnost kedo jo zamore razumeti. Mi, ki si želimo izobrazbe se ne zadovoljimo s tako frazo; mi hočemo znanja, jasnosti, zato je moja želja in kakor sem slišal, želja mnogih drugih, da prinaša list v svojih predalih članke o socijalizmu, darvinizmu, o raznih delavskih bojih v preteklosti in sedanjosti; nadalje ravno tako o verskih in političnih bojih itd. Ni potreba biti listu zato ne klerikalen, ne naroden, ali socijalističen, potreba je edino le, da se drži svojega gesla: "Za izobrazbo ljudstva".

Jaz do sedaj še nisem naročnik lista, toda postal in ostal bodem, kakor hitro bode isti nastopil to pot, z vsemi močmi.

J. K.

(Opomba uredništva: Vsem hkratu sedaj ustreči je nemogoče, ker eni zahtevajo to, drugi zopet ono. Toraj smo primorani za sedaj nuditi malo; biti še morami skromni; ampak kadar nam bodo enkrat razmere dopuščale, to je, ko bomo list povečali, nam bo lažje ustreči zahtevam. Da se pa zamore zgoditi to čimprej, pa je odvisno le od onih, ki se za to zanimajo, namreč, da nam pomagajo priti do tega cilja kmalu s tem, da nam gredo na roke.)

Sheboygan, Wis.

Uredništvu Slovenije: Vaš časopis čitam z velikim zanimanjem ter ga komaj pričakujem, da ga dobim. Dopade se mi vaše geslo za dopisnike, da sme izraziti vsakdo svoje mnenje ne glede na prepričanje. Nekako črno-glednega dopisovalca imate, M. S. se podpisuje; prosil bi ga za polno ime, ker vidim, da mu je zelo no potu naše versko prepričanje. Kaj je pa njemu vera na potu, njemu ne škoduje gotovo ničesar; ako je naš verski nasprotnik, potem gotovo ne prispeva nikdar centa v verske namene, škoda nima torej nobene, ravno tako kot jaz ne prispevam v protiverske namene. Ako hoče zatreči našo vero, naj

pride med nas osebno ter nas podučiti nasprotno. Takih prerokov kot je on, smo že slišali brez števila. Še celo taki, ki se jih prizna, da so bili veliki na duhu, niso imeli pravega uspeha, manj ga še bo pa imel naš M. S. ali bivši patrijot, kakor se sam imenuje. Vse mu je v napotje, kar vidi, posebno pa še taisti, ki ne marajo sovražiti Avstrije iz enega ali drugega vzroka in ki verujejo v neumrjnost človeškega duha. Nešteto sovražnikov je že hotelo zatreti krščanstvo, pa ga še niso mogli, manj ga bo pa še on. Ako mu je res za napredek slovenskega naroda, naj raje dela za skupno korist, složno in ne za neslogo.

Delavske razmere so se tukaj že precej izboljšale, mislim le, da je ponehala brezposelnost, kar se pa tiče zaslužka, trdega dela in delavnega časa, pa se nikakor ne morem pohvaliti.

Minuli so prazniki in sedaj se pripravljajo zakonskega jarma želeči, da še skusijo to zemeljsko dobroto.

Zakaj — Zato.

Mrs. Mary Ocvirk
300 Grove Street.
Telefon Hanover 2692
SLOVENSKA BABICA
Se priporoča vsem Slovencem.

VIKTOR PETEK
268 FIRST AVE.
Moderno urejena slovenska
BRIVNICA
Se priporoča občinstvu za
mnogobrojen obisk.

**THE WEST ALLIS STATE
BANK**
WEST ALLISKA DRŽAVNA

BANKA
Varna - Močna - Pomagalna
Pri nas nalaga veliko Slovencev
svoje prihranke.
Mi želimo vse Slovence.
Časovne vloge.

Plačamo **3** od sto obresti.
WEST ALLIS, WIS.

NAJ CENEJE!!!
Za NeSliVeJe!
HITREJE!!!

POŠILJA
Denar v staro domovino
LOUIS BEWITZ
198 First Ave., Milwaukee, Wis.
DANAŠNJA CENA
100 kron za \$13.70

FOTOGRAFIJE!

Za ženitbene slike se
obrnite na

L. HAGENDORF.**FOTOGRAF.****SEDAJ NA****443 National Avenue****FRANK BANKO****GOSTILNA**

5202 National Avenue,

zraven slovenke cerkve,

WEST ALLIS, WIS.

Fine smodke, dobro vedno
sveže **SCHLITZ** pivo in iz-
vrstno domače **VINO**.

OTVORITEV

SLOVENSKE TRGOVINE

OTVORIL SEM TRGOVINO Z MOŠKO, ŽENSKO IN OTROČJO SPODNJO OBLEKO.

V ZALOGI IMAM FINE SRAJCE, KRAVATE, OVRATNIKE, NOGAVICE, ROKAVICE, NARAMNICE, SRAJCE ZA DELO, "OVERHOZNE", JAKETE, ŽENSKÉ BLUZE IN MAKINOW KOTI. IMAM TUDI VSAKOVRSNE NITI, ŠIVANKE IN IGLE.

ZALOŽIL SE BODEM TUDI Z OBUVALI DO 15. JANUARJA 1916.

ZAKAJ BI NE KUPIL PRI ROJAKU, ČE DOBITE PRI NJEM CENEJE KOT PRI TUJCU TER SVEŽE IN TRPEŽNO BLAGO!

Kdor želi kaka notarska dela, ali tolmača, naj se oglasi pri meni.

SVOJI K SVOJIM!

JOHN ERMENC

288 GROVE ST

AHRENS and VAHL

Obuvala za vso družino
355 GROVE STREET

FARME

Ako ste namenjeni kupiti obdelano ali neobdelano farmo, pišite po pojasnila o farmah v Ashland Co., Wisconsin. Tu je že več Milwaučanov kupilo zemljo.

LEO ZAKRAJSEK
ASHLAND, WIS.

ARTHUR J BRETT

POGREBNIK
218 Reed Street.

HALLLOOO!

Fantje,
Kam pa gremo?
Dol na slovensko Grand aveno,
K Anzelni,
Na Lake strit dvestotri,
To je blizu Zabe vasil!!!
Tam je dobra postrežba z vsakovrstnimi
pijačami in prigrizkom. Dobro okusno vino iz
črnega in belega grozja.
Come on, boš videl, pri Anzelnu je naj-
boljša zabava!
DOBRO DOŠLI!
FRANK ANZELY, 203 Lake st
Telefon Hanover 2145-L.

Zahtevajte vedno posod le naše domače, fine in prijetno dišeče **HAVANA** cigare, **BALKAN**, **BRITANICA**, **REGALITAS**, **HINDERBURG**, izdelane iz najboljšega **TOBAKA**, katere dela vaš rojak

FRANK PERSHE
278 GROVE STREET
Telefon Hanover 4688

IZTIRJAVANJE DOLGOV TU IN V STAREM KRAJU

PRAVNA IN NOTARSKA PISARNA

prevzame v izvršitev vse avstro-ogrške sodniške in vojaške zadeve, razne zemljiške vknjižbe, pooblastila, kupne pogodbe, zadolžnice, pobornice, odstopna pisma, izjave in druge javne listine, potrebne zlasti v zapušinskih zadevah za iztirjavo dedščin in dvig sodnih vlog.

PRVA SLOVENSKA
TISKARNA
V MILWAUKEE

izvršuje

vse društvene in trgovske tiskovine

lično, poceni in hitro.

Prvotno mimeografsko delo: sestava in razmnožitev okrožnic, gledaliških iger, not, etc., na Edisonovem mimeografu.

Točni prevodi iz raznih jezikov.

IVAN KAKER
207 HANOVER ST., MILWAUKEE, WIS.

JANEZ KAKER
Javni notar.

Mnogoletne izkušnje, [v tem poslu sem skoraj že 20 let —] in temeljito poznavanje zakonov mi omogoči uspešno izvrševanje vsake naročene zadeve. — Ne vsakdo, ki je "Notary Public", je v stanu, da stvari napravi, marveč le oni, ki imajo za to potrebne zmožnosti.

MILWAUKEE

Ali zna kdo v Milwaukee postaviti glade zakona v Avstriji? Sodnik L. W. Halsey bi rad vedel.

Agnes Prosič je tožila Ivana Prosiča za ločitev zakona ter je pričala, da je bil njen mož že oženjen, ko ga je poročila dne 29. avgusta. On pa to zanika, češ da je bil ločen v Avstriji. V Ameriko je prišel leta 1907. Sodnik misli, da je v Avstriji, kot katoliški državi, popolna ločitev zakona nemogoča, ampak da se zakonca zamoreta ločiti samo od mize in postelje. Sodnik bo preiskal rekorde avstrijskih sodišč ter bo določil, če bode dovolil ločitev zakona ali ne. (Kar se tiče ločitve zakona v Avstriji, ima sodnik že prav. Popolne ločitve zakona Avstrija ne pozna. Niti mož, niti žena, ki sta bila ločena to je, samo od mize in postelje, se ne moreta poročiti več postavno, dokler še živita oba. Zamoreta pa živeti v "koruznem zakonu" s komur koli.)

Novoletni dan je bil zelo tople, zato je pa sedaj pritiskala huda zima in sicer taka, da primrznejo kare. Kadar se komu mudi, je skoraj gotovo, da mora čakati skoraj celo uro na karo. Ko pa pride vendar srečno enkrat v karo, je pa zopet vse zamrznjeno. Skoz okna se ne vidi, so zamrznjena ter se ne ve za ulico, kjer se naj izstopi, ker tudi sprevodniku je zamrznil jezik, da ne more klicati. In tako se zgodi, da se pelja potnik v naglici po deset blokov predaleč. Potem je pa dobra za nazaj kara, podkovanca z volovsko kožo. Tako se norčuje pocestna železniška družba iz delavstva, ki je prisiljeno rabiti to prevozno sredstvo, povrh tega pa še zahteva zvišanje voznin!

Frank Turk je obdolžen, da je brcnil o praznikih John Selzerja 559 Reed st. med prepripirom v nekem salunu na Reed st. v spodnje levo telo, je bil izročen v sredo municipalnemu sodišču v obsojbo.

Število smrtnih slučajev za mesto Milwaukee znaša 11.70 oseb na vsakih 1000 prebivalcev za leto 1915. Število smrti v minolem letu je za sto manjše kot v letu 1914 in zadnje leto je bilo izmed vseh najugodnejše. Smrtni slučajji so bili zelo pogosti le zadnje tedne radi hripe in pljučnice. Samo zadnji teden jih je umrlo 160 oseb, kar bi znašalo 20 oseb na vsakih 100,000 prebivalcev, ako bi se to godilo vse leto.

WEST ALLIS

Gostilničarska obrt bo odvzeta Ed. Nowaku, po rodu Čeh, ker se ni ravnal strogo po postavi. Med Slovenci je bil priljubljen ter jim je bil tudi vedno naklonjen.

Superintendent ubogih, W. C. Spindler svari občinstvo pred neko žensko, ki berači od hiše do hiše, češ da je vdova ter ima majhne otroke in da ji dobrodelne družbe nočejo pomagati. Kot izjavlja Spindler, ni ona vdova ker še njen mož živi, ki zasluži po \$2.50 na dan.

PRODAJALCI PO
DRAŽIJO MLEKO

Družbe, ki se pečajo z dobavo mleka za Milwaukee so sklenile da bodo podražile cene mleku, ene prej, druge pozneje. Eni izze malci pravijo, da stane mleko po drugih večjih mestih po 8 centov kvart, zakaj bi ga ne plačali tudi Milwaučani tako. Drugi ima zopet vzrok podražanju, ker so sedaj krave dražje, kot so pa bile pred desetimi leti in da se je tudi krma podražila. Zgovorov za podražanje imajo dovolj neresničnih z namenom, da bi radi želi večji dobiček. Delavec pa naj bode molzna kravca.

Eni zopet pravijo, da se izvažajo mlečni izdelki v Evropo in primankuje mleka tukaj, zato ga pa naj plačamo mi tu dražje.

Spring Brook Creamery Co. v Genesee, Wis. pa izjavlja, da ima mleka v izobilju ter ga pošilja v Chicago, ker ga Milwaučani ne rabijo. Ta mlekarna prejme vsaki dan 20,000 funtov mleka. ter se čudi, zakaj da bi se mleko podražilo, ker farmarji vendar ne zahtevajo večje cene in je tudi najbrž ne bi dobili, akoravno bi se mleko podražilo.

CVETLICA SELVE

(Po N. E. Hardenburg. Iz mesečnika T.N.R.)

(Prevel F. N.)

(Konec)

"Potem je ležala mirno v mojem naročju in šepetala kakor v sanjah: "Še eden zadnji poljub Acate, potem sem pripravljena umreti." Tako sem zadnjikrat poljubil te ustni, katere so bile nekdaž tako čiste in sladke in sedaj razjedene in ožgane od one strašne bolezni, katere žrtev je postala."

"Pridi kmalu za menoj Acate, je še zašepetala in nekaj minut kasneje je odplula njena duša v večna lovišča."

"Štiri ure sem sedel tam držeč v rokah krvavo truplo, katerega sem nekdaž tako neizmer no ljubil. Jaz sem mislil in mislil nazaj na one srečne čase na mojo Cumo, ko je bila še čista in nedotaknjena, kakor sneženi vrhovi ognjenika Andean. Na one presrečne dni sem mislil, predno so prišli med nas beli možje s svojo "civilizacijo". Saj veš Senor, da pišejo in pripovedujejo, da nas civilizirajo."

"Večkrat od tega časa sem mislil, kakšen mora biti Bog, da pošilja take strašne nesreče na naše rodove. Kake grehe vendar zamore imeti naše revno ljudstvo, da mora tako trpeti.

"Senor, jaz vem, mi smo obsojeni na pogin; vsi naši rodovi. Še nekaj let in nič več se ne bo poznalo stopinj rudečih mož po Selvi; nič več ne bo odmeval po gozdih smeh naših otrok. Nič več se ne bodo zibali čolni po rekah Selve.

"Širna Selve bode postala pokopališče naših rodov. Padajoče listje z dreves bode kmalu pokrivalo trohneče kosti zadnjih našega ljudstva.

"Toda dovolj Senor. Kakor sem omenil, sedel sem tam ob potoku z mrtvo Cumo v naročju, dokler niso izginili zadnji žarki za hajajočega solnca za temnimi gozdovi."

"Potem sem vstal ter nesel telo hčere Selve k izlivu potoka;

tam sem še enkrat poljubil mrzli ustni Cume ter vrgel truplo v reko Amazon. Kmalu potem sem prišel k tebi Senor".

"Tako je moja zgodba končana, Senor."

Acate je potem nekoliko časa molčal potem se obrnil k meni in rekel: "Kaj rečeš sedaj Senor?"

"Pojdi Acate in zdrav bodi!"

Podal sem mu roko ter vprašal: "Kedo je tisti mož, ki je vodil tolpo pri napadu tisti večer?"

"Jose. I. Fonseka", je odgovoril Acate mrko.

"Kaj, Fonseka, bogati trgovec z kaučukom v Retiro ob Mani?"

Acate je prikimal. "Ja on; poznam ga Senor, to zver, ki je ugrabil svoje bogastvo iz potu in solz svojih nesrečnih žrtev; ki je žrtvoval življenje in kri nešteti sužnjev, ki so padli v njegove kremplje, kateri je porabil brezpravnost družabnega reda, da je korakajoč čez trupla nešteti žrtev kopicil svoje bogatstvo."

Po teh v veliki razburjenosti izgovorjenih besedah je Acate utihnil ter se pripravljaj, da odide.

Jaz sem še v naglici nabral skupaj nekaj živeža, obstoječega iz farine, suhega mesa in steklenice žganja ter še nekaj drugih potrebnih stvari za njegovo potovanje. Izvršil sem sam vse to; nato sem mu še enkrat podal roko in želel srečno pot.

Acate mi je srčno stisnil roko ter rekel: "Srečno Senor. Ne bova se videla več, toda slišal še boš od mene.

Potem je njegova vitka postava zginila v temi

Šest mesecev pozneje sem se vrnil v Ikuitos in pri priložnosti sem pričel pregledovati mestne časopise, ki so se nabrali v tem času; pri tem sem zagledal novico, katera me je takoj nad vse zanimala. Na prvi strani z velikimi črkami je bilo pisano sledeče:

Danes zamoremo še le dati našim čitateljem natančne podatke o smrti našega nadvse priljubljenega veleuglednega rojaka, trgovca s kaučukom Don Jose Inocente Fonseka, moža, ki je prvi odkril te kraje ter pričel s pridelovanjem kaučuka.

"Našel je strašno smrt, ko je pred nekaj tedni pri potovanju skoz svoje nasade kaučuka ogledoval in nadzoroval delo.

"Na nekem samotnem kraju ga je napadel eden izmed divjih živinskih sužnjev, stepel ga do nezvesti ter potem odnesel več kilometrov daleč v pragozd, kjer ga je pribil na nogah in rokah na debelo drevo.

"Pet dni kasneje ga je našel eden njegovih nadzornikov. Truplo nesrečnega moža je bilo strašno razmesarjeno. Smrt je morala biti strašna, ker je še dolgo časa živel križan brez moči, da bi se branil, ko so mu krogarji izključali oči ter razparali trebuh ter izrgali drobce. Ne daleč od trupla so našli zapuščen ogenj, po katerem so spoznali, da je morilec ves čas opazoval ter se veselil nad groznimi mukami svoje žrtve.

"Morilca niso izsledili; goto-

vo je izginil v sredini nedoprednih pragozdov.

"Senor Fonseka je bil kakor rečeno prvi, ki je prodril v te kraje ter pričel s pridelovanjem kaučuka. Med tem se je na vse moči trudil, da civilizira Indijance in razširi med njimi krščansko vero.

"Žalostno je za misliti, da je ravno tisti, ki se je toliko let trudil, da jih civilizira, postal žrtev teh podivjanih sužnjev. To je zopet dokaz, da so Indijanci nesposobni za civilizacijo ter da ostanejo barbarje večno.

"Zato smo imeli vedno prav, ko smo trdili, da naj se pusti Indijance v istem položaju kakor so, da so le sposobni za delo v nasadih kaučuka, pa je dovolj. To je edina rešitev tega vprašanja.

"Ko sem prečital, mi je padel časopis iz rok in v duhu sem zagledal pred seboj Acate, stoječega v blede mesečini, pripovedujočega svojo žalostno zgodbo. Potem sem primerjal novico iz časopisa k njegovi zgodbi ter me je postalo sram, da se prištevam k "civiliziranemu" rodu "belih mož".

SEDAJ POŠLJEM

100 kron za \$13⁷⁵

IVAN KAKER
207 Hanover St.

IGNAC KUŠLAN
SLOVENSKA GOSTILNA
229 - First-av. Milwaukee, Wis.

Prodajam izborne vsakovrstne pijače in dobre cigare.

Slovincem se priporočam za obilen obisk

ZIMA!

Mrzlo prihaja in pritiskati se bomo začeli k peči, ako bo topla. Da bo pa topla, naročite DRVA IN PREMOG pri

FRANK PIKEL

450 1/2 So. Pierce ali 296 Grove st. Postreženi boste takoj po niki ceni.

EXPRESS

Bratom Slovincem in Hrvatom priporočam svojo BRIVNICO z dobrim in točnim delom.

Pridite in prepričajte se!

S. FABIJANČIČ

5124 1/2 National Ave., West Allis.

SOLIDNA SLOVENSKA TRGOVINA

Zlatnina, srebrnina, ure, verižice, prstane, stenske ure, budilke, zapestnice in druge predmete.

Popravila po nizki ceni.

SVOJI K SVOJIM

FRANK VAČUN
291 Grove St., Milwaukee, Wis.

REINHOLD KROLL

Čistilec in prodajalec na debelo

VINA IN LIKERJEV

ZNAMENITI R. K. GRENEC

IZDELOVALEC

GREEN BELL in DEER CREEK

ŽGANJA

410 Greenfield Ave., Milwaukee

Telefon Hanover 4780 L

Naj edini slovenski zastopnik je

FRANK FRANČIČ

NAZNANLIO

Rojakom naznanjam, da sem

otvoril novourejeno

TRGOVINO

kjer prodajam vsakovrstna

možka, ženska in otročja o-

buvala po najnižji ceni. Obe-

nem pa tudi popravljam stare.

Za obilen obisk se rojakom top-

lo priporočam

MARTIN JUG

312 National Ave, Milwaukee.

Ali zaslužite \$25 do \$35 na

teden?

Ako ne, ste krivi tega sami.

Vi lako toliko zaslužite, ako

s enaučite delati na

LINOTYPE.

Za nadaljna pojasnila se

obrnite na

982 - 984 Eight Ave, Milwaukee

VIL. J. GRONEWALD

Licencirani pogrebnik

in mazičenik

Cene nizke.

Brezplačna poraba privatne kapele.

347 REED ST. med National Ave.

in Walker St. MILAUKEE.

Telefon Hanover 4497

Otvoril sem

novi prodaj-

alno z zlatni

no in urami.

V zalogi i-

mam veliko

izbiro. Moja

solidna in toč-

na postrežba

je znana vsem

cenj. starim

odjemalcem.

ANT. GRANDLICH, 309 First Ave

Se priporočam za obilen obisk.

FRANK SKOK

SLOVENSKI FOTOGRAF.

438 — 52nd Avenue

zraven slovenske cerkve

Telefon WEST ALLIS 456-J

Izdeluje vsake vrste fine slike

po nizkih cenah. Z vsakim naro-

čilom ženitbenih slik napravim

eno veliko zastoj. Na željo grem

fotografirat tudi na dom ali ka-

mor me kdo zahteva.

Postrežba hitra in delo izvrstno.